

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 7C/63/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121488173
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Segečová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2023:6121488173.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica konajúc sudkyňou JUDr. Evou Segečovou, v spore žalobkyne A. B. C., PhD. B., D. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. XXXX/XX, XXX XX E. E., v konaní právne zast. MĚSZÁROS BARIAKOVÁ advokátska kancelária s.r.o., IČO: 52 488 047, so sídlom P.O.Hviezdoslava 344/23, 960 01 Zvolen, konajúca konateľkou JUDr. Luciou Hricovou Pradovou, advokátkou, proti žalovanej 1a/ F. D., D. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. I. XXXX/X, E. E., žalovanej 1b/ J. B., D. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom K. XXXX/XX, E. E., žalovanému 2/ L. G., D. G. (B. B. D. C.), žalovanej 3/ B. G., D. C. (B. L.), žalovanej 4/ M. G., D. G., žalovanému 5/ L. G., D. G. (č.d. 554/50), žalovanému 6/ K. G., D. G., (č.d. 704/1919), žalovanému 7/ N. G., r. Skladný (č.d. 1522/1905), žalovaní 2/ až 7/ ako nezistení vlastníci v konaní zastúpení Slovenským pozemkovým fondom, IČO: 17 335 345, so sídlom Búdková cesta 36, 817 15 Bratislava, žalovanému 8a/ K. J., D. J., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. C. O. XXXX/X, Banská Bystrica, žalovanej 8b/ B. C., D. J., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom O. XXXX/XX, O. – G. B., žalovanej 9/ M. G., žalovanej 10/ P. G. (nar. XX.XX.XXXX, zomr. Riečka 132), žalovanému 11/ N. Q., (Tyršova 9, Levice), žalovaní 9/ až 11/ ako nezistení vlastníci v konaní zastúpení Slovenským pozemkovým fondom, IČO: 17 335 345, so sídlom Búdková cesta 36, 817 15 Bratislava, žalovanej 12a/ R. K., D. N., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom S. C. XXXX/X, G. T., žalovanému 12b/ B. A. N., D. N., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom S. B. XXXX/XX, F. a žalovanému 12c/ A. A. N., D. N., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XX/X, D., v konaní o zrušení a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam, takto

rozhodol:

I. Súd zrušuje podielové spoluvlastníctvo žalobkyne a žalovaných 1a/ až 10/ k nehnuteľnostiam evidovaným Okresným úradom Banská Bystrica, katastrálnym odborom, na LV č. XXXX, pre obec Riečka, katastrálne územie D., ako pozemok parc. reg.„E-KN“ č. 1358/1 - záhrada o výmere 43 m2.

II. Súd v y p o r i a d a v a podielové spoluvlastníctvo žalobkyne a žalovaných 1a/ až 10/ k nehnuteľnostiam evidovaným Okresným úradom Banská Bystrica, katastrálnym odborom, na LV č. XXXX, pre obec Riečka, katastrálne územie D., ako pozemok parc. reg.„E-KN“ č. 1358/1 - záhrada o výmere 43 m2 tak, že túto nehnuteľnosť prikazuje do výlučného vlastníctva žalobkyne, o veľkosti podielu 1/1.

III. Súd zrušuje podielové spoluvlastníctvo žalobkyne a žalovaných 11/ až 12c/ k nehnuteľnostiam evidovaným Okresným úradom Banská Bystrica, katastrálnym odborom, na LV č. XXXX, pre obec Riečka, katastrálne územie D., ako pozemok parc. reg.„E-KN“ č. 1357/1 - záhrada o výmere 16 m2.

IV. Súd v y p o r i a d a v a podielové spoluvlastníctvo žalobkyne a žalovaných 11/ až 12c/ k nehnuteľnostiam evidovaným Okresným úradom Banská Bystrica, katastrálnym odborom, na LV č. XXXX, pre obec Riečka, katastrálne územie D., ako pozemok parc. reg.„E-KN“ č. 1357/1 - záhrada o výmere 16 m2 tak, že túto nehnuteľnosť prikazuje do výlučného vlastníctva žalobkyne, o veľkosti podielu 1/1.

V. Žalobkyňa je povinná vyplatiť žalovanej 1a/ sumu vo výške 5,63,-EUR, žalovanej 1b/ sumu vo výške 5,63,-EUR, žalovanému 8a/ sumu vo výške 5,63,-EUR, žalovanej 8b/ sumu vo výške 5,63,-EUR, žalovanej 12a/ sumu vo výške 13,33,-EUR, žalovanému 12b/ sumu vo výške 13,33,-EUR, žalovanému 12c/ sumu vo výške 13,33,-EUR a na depozitný účet Slovenského pozemkového fondu, vedený v Štátnej pokladnici, číslo účtu v tvare IBAN: G. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, pod VS: 7632021, v prospech žalovaného 2/ sumu vo výške 28,16,-EUR, v prospech žalovanej 3/ sumu vo výške 28,16,-EUR, v prospech žalovanej 4/ sumu vo výške 11,26,-EUR, v prospech žalovaného 5/ sumu vo výške 11,26,-EUR, v prospech žalovaného 6/ sumu vo výške 56,31,-EUR, v prospech žalovaného 7/ sumu vo výške 35,83,-EUR, v prospech žalovanej 9/ sumu vo výške 56,31,-EUR, v prospech žalovanej 10/ sumu vo výške 11,26,-EUR a v prospech žalovaného 11/ sumu vo výške 40,-EUR, a to všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

VI. Súd žiadnej zo sporových strán nepriznáva nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa sa žalobou doručenu súdu dňa 28.9.2021, domáhala zrušenia podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam evidovaným Okresným úradom Banská Bystrica, katastrálnym odborom, na LV č. XXXX, pre obec Riečka, katastrálne územie D., ako pozemok parc. reg. „E-KN“ č. 1357/1 – záhrada o výmere 16 m² a na LV č. XXXX, pre obec Riečka, katastrálne územie D., ako pozemok parc. reg. „E-KN“ č. 1358/1 – záhrada o výmere 43 m², podľa § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka a ich vyporiadania tak, aby súd prikázal predmetné nehnuteľnosti do výlučného vlastníctva žalobkyne, o veľkosti podielu 1/1. Žalobu podala voči žalovaným 1/ až 12/, všetkým ako nezisteným vlastníkom, pričom za žalovaného 1/ označila G. G., D. G. (zomr.), nar. X.X.XXXX,), za žalovaného 8/ K. J., (Febr. J. X/X, O., zomr.), nar. XX.XX.XXXX a za žalovanú 12/ U. V., D. Q. (nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, B. W., D. V. XX) (nar. XX.XX.XXXX, zomr. Riečka 132). Súčasne žalobkyňa navrhla, aby jej súd určil povinnosť zaplatiť žalovaným 1/ až 10/ sumu vo výške 261,10,-EUR a žalovaným 11/ a 12/ sumu vo 160,-EUR, v lehote 3 dní na depozitný účet zástupcu žalovaných 1/ až 12/.

2. Podaný návrh žalobkyňa odôvodnila tým, že ona a žalovaní 1/ až 10/ sú podielovými spoluvlastníkmi pozemku registra „E“ parc. č. 1358/1 – záhrada o výmere 43 m², z ktorého je ona vlastníčkou podielu 11/28 k celku (26,11 m²). Žalobkyňa a žalovaní 11/ a 12/ sú podielovými spoluvlastníkmi pozemku registra „E“ parc. č. 1357/1 – záhrada o výmere 16 m², z ktorého je ona vlastníčkou podielu 1/2 k celku (8 m²). Žalobkyňa mala záujem zrušiť a vyporiadať podielové spoluvlastníctvo dohodou so zástupcom žalovaných 1/ až 12/, ktorému zaslala v tomto smere písomnú žiadosť. Z dôvodu jeho nečinnosti však bola nútená pristúpiť na podanie žaloby. Pokiaľ ide o primeranú náhradu za vyporiadané podiely, žalobkyňa oslovila Obec Riečka. Podľa odpovede Obce Riečka zodpovedá cena za meter štvorcový predmetného pozemku v tejto lokalite 10,-EUR/m², čo v prípade parcely č. 1358/1 vzhľadom na jej celkovú výmeru o veľkosti 43 m² predstavuje trhovú hodnotu v sume vo výške 430,-EUR. Na žalovaných 1/ až 10/ a ich spoluvlastnícke podiely k parcele č. 1358/1 pripadá z uvedenej výmery podľa veľkosti ich spoluvlastníckych podielov časť výmery o veľkosti 26,11 m², t. j. spoluvlastnícke podiely žalovaných 1/ až 10/ majú trhovú hodnotu v sume vo výške 261,10,-EUR. V prípade parcely č. 1357/1 vzhľadom na jej celkovú výmeru o veľkosti 16 m² predstavuje trhovú hodnotu v sume vo výške 160,-EUR. Na žalovaných 11/ a 12/ a ich spoluvlastnícke podiely k parcele č. 1357/1 pripadá z uvedenej výmery podľa veľkosti ich spoluvlastníckych podielov časť výmery o veľkosti 8 m², t. j. spoluvlastnícke podiely žalovaných 11/ a 12/ majú trhovú hodnotu v sume vo výške 80,-EUR. Vzhľadom na tieto skutočnosti žiadala, aby súd jej žalobe vyhovel, aby zrušil podielové spoluvlastníctvo jej a žalovaných 1/ až 12/, aby ho vyporiadal spôsobom prikázania oboch nehnuteľností do jej výlučného vlastníctva a aby jej uložil povinnosť zaplatiť žalovaným 1/ až 10/ sumu vo výške 261,10,-EUR a žalovaným 11/ a 12/ sumu 160,-EUR do 3 dní od dňa právoplatnosti rozhodnutia súdu. V konaní si uplatnila náhradu trov konania v rozsahu 100%.

3. K žalobe žalobkyňa pripojila listinné dôkazy a to výpis z LV č. XXXX pre k.ú. D., výpis z LV č. XXXX pre k.ú. D., odpoveď Obce Riečka k hodnote pozemkov zo dňa 9.3.2021 a žiadosť o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva adresovanú SPF, bez uvedenia dátumu.

4. Zástupca žalovaných 1/ až 12/, Slovenský pozemkový fond, vo vyjadrení k žalobe, doručenom súdu dňa 29.11.2021 uviedol, že žiada skúmať pasívnu vecnú legitímáciu označených žalovaných z dôvodu,

že na LV XXXX a Q. XXXX, k.ú. D. je pri osobách – žalovaných 1., 8., 10., 11., 12. sú uvedené údaje (dátum narodenia, úmrtia prípadne a adresa týchto osôb), na základe ktorých je možné zistiť, či uvedené osoby nežijú a prípade či nemajú známych právnych nástupcov. Zástupca žalovaných 1/ až 12/ preto žiadal, aby súd pripojil dedičské spisy po žalovaných 1., 8., 10., 11., 12. V prípade, že sa nepodarí dohľadať žalovaných 1., 8., 10., 11., 12. prípadne ich právnych nástupcov a ustáli sa, že títo žalovaní sú neznámi vlastníci, k meritu veci uviedol, že k zrušeniu a spôsobu vyporiadania navrhovaného žalobkyňou nemá výhrady, keďže spoluvlastníctvo neplní žiadny účel. Mimosúdny návrh žalobkyne však eviduje iba k parcele EKN 1358/1. K parcele EKN 1357/1 neeviduje žiadnu žiadosť o mimosúdne usporiadanie. Pokiaľ ide o zapltenie primeranej náhrady, táto sa uhrádza v prípade pozemkov „nezistených vlastníkov“ na depozitný účet SPF vedený v Štátnej pokladnici. Z hľadiska stanovenia výšky primeranej náhrady, zástupca žalovaných 1/ až 12/ uviedol, že sa môže stotožniť len s takým spôsobom určenia primeranej náhrady, ktorý bude zohľadňovať skutočnú, t.j. trhovú cenu nehnuteľností. Za primeranú náhradu treba považovať hodnotový ekvivalent vyjadrený v peniazoch, umožňujúci podľa miestnych podmienok obstaranie obdobnej veci, aká bola predstavovaná podielom spoluvlastníka, ktorý bol prisúdený ostatným spoluvlastníkom (ÚS ČR III. ÚS 102/94). Zástupca žalovaného osobitne poukázal na Stanovisko občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu SR, sp. zn. Cpj 30/97 z 20.10.1997, z ktorého vyplýva, že: „Primeranú náhradu, ako všeobecnú cenu určuje súd a nemôže túto povinnosť preniesť na iný subjekt, napr. len na znalca, pretože tu nejde o postup podľa § 127 O.s.p., kde treba odborne posudzovať napr. obstarávacie náklady na zhotovenie stavby, jej kvalitu, vady a iné skutočnosti, na ktoré treba odborné znalosti, aj keď odborná znalecká mienka spravidla bude jedným z podkladov pri určení všeobecnej ceny. Ďalším podkladom môžu byť informácie príslušného orgánu miestnej správy, informácie spoločnosti, ktoré sa sprostredkovaním kúpy a predaja nehnuteľnosti zaoberajú. Tiež sú tu poznatky a informácie samotných účastníkov o kúpe a predaji iných porovnateľných nehnuteľností v časovo približne rovnakom období. Porovnateľnosť ceny nehnuteľnosti musí vychádzať ďalej z toho, že nehnuteľnosti sa nachádzajú približne v rovnako atraktívnej lokalite a slúžia tomu istému účelu. Všeobecná cena môže byť vyššia, ale aj nižšia ako iná cena (napr. ako vyhláškova, alebo oznámená realitnou kanceláriou). Tomuto spôsobu určenia ceny nemusí vždy zodpovedať ani individuálne ponúknutá cena, zvlášť keď ide o tzv. cenu osobnej záľuby, keď vec solventný subjekt je ochotný cenove ju akokoľvek nadhodnotiť a poskytnúť takto nadhodnotenú kúpnu cenu, len aby ju získal alebo aspoň dosiahol jej zvýšenie na prospech jedného zo spoluvlastníkov.“ Pokiaľ žalobkyňa tvrdí, že trhová hodnota sporných pozemkov je 10 Eur/m² a doložila k cene vyjadrenie obce Riečka, toto zástupca žalovaných 1/ až 12/ nepovažuje za relevantný podklad k určení primeranej náhrady. Nejde o odborné vyjadrenie ani znalecký posudok, od ktorého by sa mala odvíjať primeraná náhrada. Je na žalobkyňi, aby preukázala tvrdenie k primeranosti náhrady. Ďalej poukázal na to, že aj účel využitia pozemkov má vplyv na hodnotu pozemkov, pričom z LV je zrejmé, že pozemky sa nachádzajú v zastavanom území obce a preto je potrebné pri určení výšky náhrady vychádzať z trhovej ceny stavebných pozemkov. Územnoplánovacia informácia obce Riečka v žalobe absentuje. Napokon zástupca žalovaných 1/ až 12/ uviedol, že nesúhlasí, aby žalovaní 1/ až 12/ boli zaviazaní na trovy konania vzhľadom na povahu sporu. Predmetom konania je zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, pri ktorom súd postupuje v zmysle § 142 a nasl. Občianskeho zákonníka. Rozhodnutie súdu vo veci je rozhodnutím v záujme všetkých spoluvlastníkov. Vzhľadom na charakter sporu má za to, že žiadna zo strán pri vyporiadaní podielového spoluvlastníctva nemá v konaní plný úspech, resp. každá zo strán mala rovnaký úspech v konaní, keďže v zásade každému z podielových spoluvlastníkov prípadne buď podiel na veci alebo primeraná náhrada. Poukázal pri tom na právny názor vyslovený Krajským súdom v Banskej Bystrici, sp. zn. 17Co/247/2012 zo dňa 27.3.2013, zverejneným na: <https://obcan.justice.sk/content/public/item/2ec4d69a-a987-41ea-8240-45ca57aef2ad>. Vzhľadom na charakter sporu by bolo aj značne nespravodlivé požadovať od žalovaných náhradu trov konania. Žalovaný - nezistený vlastník má v súdnom spore špecifické postavenie a môže vystupovať ako strana v súdnom konaní a uplatňovať svoje procesné práva a povinnosti výlučne prostredníctvom zákonného zástupcu SPF. Na druhej strane špecifickosť subjektu neznámeho vlastníka spočíva aj v tom, že nemôže byť nositeľom určitých práv a povinností (napr. vo vzťahu k trovám konania). Preto aj prípadný výrok o trovách, ak by boli na náhradu trov konania zaviazaní žalovaní 1/ až 12/ by bol nevykonateľný a teda nezáväzný.

5. K vyjadreniu pripojil kópiu satelitnej mapy a poverenie pre zamestnanca zo dňa 19.11.2021.

6. Žalobkyňa v replike, doručenej súdu dňa 8.2.2022 uviedla, že pred podaním žaloby sa snažila zistiť informácie o ostatných spoluvlastníkoch zapísaných na LV č. XXXX a LV č. XXXX pre k.ú. D. a to prostredníctvom obce a starostu ako aj obyvateľov žijúcich od narodenia v obci D.. Nič sa jej však zistiť

nepodarilo. V prípade žalovaných 1/, 8/, 10/, 11/ a 12/ doloží súdu oznámenie z Registra obyvateľov. Návrh na doloženie dedičských spisov však považuje za nehospodárny, pretože podiel žalovaných 1/, 8/ a 10/ na parc. č. 1358/1 predstavuje 1,13 m² a podiel žalovaných 11/ a 12/ na parc. č. 1357/1 predstavuje 4 m². Na výške primeranej náhrady trvá, keďže ide o pozemky v strmom svahu a bez prístupu, ktoré nie je možné samostatne využiť. Za účelom dosiahnutia zhody, však našla v Centrálnom registri zmlúv naposledy uzatvorenú zmluvu so SPF, kde kúpna cena za pozemok v k.ú. D., bola 15,-EUR za m². S takou cenou by súhlasila a v takom prípade by navrhla, aby ju súd zaviazal nahradiť žalovaným 1/ až 10/ sumu vo výške 391,61,-EUR a žalovaným 11/ a 12/ sumu vo výške 120,-EUR. Náhradu trov konania si už neuplatňovala.

7. Súdu predložila kúpnu zmluvu č. 01100/2021-PKZ-K40155/21.00 bez uvedenia dátumu.

8. Zástupca žalovaných v duplike doručenej súdu dňa 6.4.2022 súhlasil s náhradou vo výške 15,-EUR za m², vzhľadom na veľkosť a druh pozemku.

9. Súd na návrh zástupcu žalovaných 1/ až 12/, po lustrácii vykonanej v Registri obyvateľov SR, zabezpečil a pripojil do súdneho spisu z Okresného súdu Košice I. spis z dedičského konania sp. zn. D 280/83 po žalovanom 8/ a z dedičského oddelenia Okresného súdu Banská Bystrica, spisy z dedičských konaní sp. zn. 24D/999/2002 po žalovanom 1/ a sp. zn. 24D 1242/98 po žalovanej 12/. Žalovaných 10/ a 11/ sa súdu vykonanými lustráciami v Registri obyvateľov SR nepodarilo zistiť, resp. stotožniť, keď žalovaná 10/ sa s danými identifikačnými údajmi v Registri obyvateľov SR nenachádza a žalovaný 11/ s identifikačným údajom – iba menom, bez dátumu narodenia, nebol súdom stotožnený z dôvodu, že s uvedeným menom je v Registri obyvateľov SR spolu 5 osôb, avšak žiadna nebýva na adrese bydliska uvedenej v LV č. XXXX pre k.ú. D..

10. Súd vzhľadom na zistené skutočnosti vyzval žalobkyňu ako stranu sporu, ktorá disponuje žalobou a zástupcu žalovaných 1/ až 12/ ako stranu sporu, ktorá vykonanie tohto dôkazu navrhla, aby nahliadli do súdneho spisu.

11. Zástupca žalovaných 1/ až 12/, v podaní doručenom súdu dňa 23.6.2022, po nahliadnutí do súdneho spisu uviedol, že vzhľadom na skutočnosť, že žalovaní 1/, 8/ a 12/, pôvodne označení ako neznámi vlastníci, sú vlastníci známi, resp. sú známi ich právni nástupcovia, nemôže ich v konaní zastupovať. Navrhol preto, aby súd konanie voči žalovaným 1/, 8/ a 12/, s poukazom na § 161 CSP zastavil, prípadne, aby konal s ich právnymi nástupcami.

12. Žalobkyňa k tomuto vyjadreniu zástupcu žalovaných 1/ až 12/, v podaní doručenom súdu dňa 30.6.2022 uviedla, že z údajov katastra je dostatočne preukázané, že žalovaných 1/ až 12/ v konaní zastupuje Slovenský pozemkový fond. Vykonaná lustrácia preto nemá vplyv na podanú žalobu. Údaje z lustrácie môžu slúžiť Slovenskému pozemkovému fondu pre prípad vyplatenia náhrady, avšak na súčasný zápis v katastri nehnuteľností je stále subjektom voči ktorému sa dôvodne domáha zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva. Podľa zák. č. 180/1995 Z.z. totiž Slovenský pozemkový fond nakladá s pozemkami nezistených vlastníkov, pričom vystupuje vo vlastnom mene pred súdmi a orgánmi verejnej správy. Rovnako prijíma aj náhrady a tieto vyplatí vlastníkom, ak o ňu požiadajú. Žalovaní 1/ až 12/ by tak neboli žiadnym spôsobom ukrátení na svojich právach a primeraná náhrada by im bola vyplatená. Ako už uviedla, spoluvlastníctvo neplní v danom prípade žiadny účel. Na podanej žalobe zotrvala.

13. Súd vo veci nariadil pojednávanie na deň 3.10.2022.

14. Žalobkyňa podaním doručeným dňa 29.9.2022 navrhla rozšírenie okruhu účastníkov na strane žalovaných a to tak, že žalovaným 1/ sú traja potenciálni dedičia po žalovanom 1/ (B. G., nar. X.XX.XXXX, F. D., nar. XX.X.XXXX a J. B., nar. XX.X.XXXX), žalovanými 8/ sú potenciálni dedičia po žalovanom 8/ (K. J., nar. XX.X.XXXX a B. C., nar. XX.X.XXXX) a žalovaným 12/ je potenciálny dedič po žalovanej 12/ M. N., nar. 14.1.1923).

15. Súd konal a rozhodoval v zmysle § 180 CSP za prítomnosti sporových strán. Pred otvorením pojednávania súd, na základe dohody sporových strán, pojednávanie odročil na neurčito z dôvodu

upresnenia okruhu sporových strán, vzhľadom na údaje o rokoch narodenia žalobkyňou označených potenciálnych dedičov.

16. Podaním doručeným súdu dňa 5.1.2023, žalobkyňa zobrala žalobu späť vo vzťahu k žalovanými 1/, 8/ a 12/ a súčasne navrhla súdu, aby pripustil do konania vstup ďalších účastníkov konania na strane žalovaných, identifikovaných na základe pripojených dedičských spisov, a to žalovanej 1a/: F. D., D. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. I. XXXX/X, E. E. a žalovanej 1b/: J. B., D. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom K. XXXX/XX, E. E., ako potencionálnych dedičov žalovaného 1/; ďalej žalovaného 8b/: K. J., D. J., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. C. O. XXXX/X, E. E. a žalovanú 8b/: B. C., D. J., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom O. XXXX/XX, O. – G. B., ako potencionálnych dedičov žalovaného 8/ a napokon žalovanú 12a/: R. K., D. N., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom S. C. XXXX/X, G. T., žalovaného 12b/: B. A. N., D. N., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom S. B. XXXX/XX, F. a žalovaného 12c/: A. A. N., D. N., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XX/X, D., ako potencionálnych dedičov žalovanej 12/. Žalobkyňa taktiež predmetným podaním podala návrh na zmenu petitu žaloby zodpovedajúci zmenenému počtu žalovaných.

17. Uznesením sp. zn. 7C/63/2021 zo dňa 16.1.2023, súd konanie voči žalovaným 1/, 8/ a 12/ zastavil, pripustil, aby do konania na strane žalovaných vstúpili potenciálni dedičia po pôvodnom žalovanom 1/, označení ako žalovaná 1/a a žalovaná /b, po pôvodnom žalovanom 8/, označení ako žalovaný 8a/ žalovaná 8b/ a po pôvodne žalovanej 12/, označení ako žalovaná 12a/, žalovaný 12b/ a žalovaný 12c/. Súd pripustil zmenu žaloby súvisiacu so zmenou počtu žalovaných.

18. Súd vo veci nariadil pojednávanie.

19. Žalovaná 12a/ vyjadrením zo dňa 27.3.2023, žalovaná 8b/ vyjadrením zo dňa 4.5.2023 a zo dňa 15.6.2023, žalovaná 1a/ vyjadrením zo dňa 15.6.2023 (č.l. 296) a žalovaná 1b/ vyjadrením zo dňa 24.5.2023, ospravedlnili svoju neúčast' na nariadenom pojednávaní a súhlasili so zrušením a vyporiadanim podielového spoluvlastníctva podľa návrhu žalobkyne aj v ich neprítomnosti.

20. Právna zástupkyňa žalobkyne na pojednávaní s poukazom na svoje písomné vyjadrenia v konaní navrhla, aby súd po vykonanom dokazovaní zrušil a vyporiadal podielové spoluvlastníctvo strán sporu tak, že nehnuteľnosti prikáže v celom rozsahu žalobkyne, ktorá vyplatí ostatným spoluvlastníkom náhradu tak, ako je to uvedené v písomných podaniach. Náhradu trov právneho zastúpenia a trov konania nežiadala.

21. Zástupca žalovaných 2/ až 7/ a 9/ až 11/ na pojednávaní so žalobným návrhom súhlasil tak, ako bola pripustená zmena žaloby.

22. Zástupkyňa žalovaného 8b/ s podaným návrhom súhlasila s poukazom na predchádzajúce prednesy zástupcov sporových strán.

23. Podľa § 142 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“), ak nedôjde k dohode, zruší spoluvlastníctvo a vykoná vyporiadanie na návrh niektorého spoluvlastníka súd. Prihliadne pri tom na účelné využitie veci. Ak nie je rozdelenie veci dobre možné, prikáže súd vec za primeranú náhradu jednému alebo viacerým spoluvlastníkom; prihliadne pritom na to, aby sa vec mohla účelne využiť a na násilné správanie podielového spoluvlastníka voči ostatným spoluvlastníkom. Ak vec žiadny zo spoluvlastníkov nechce, súd nariadi jej predaj a výťažok rozdelí podľa podielov.

24. Podľa § 34 ods. 14 zák. č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločnostiach, pozemkový fond za štát a neznámych vlastníkov koná pred súdom vo veciach nehnuteľností uvedených v osobitnom predpise, podielov spoločnej nehnuteľnosti uvedených v osobitnom predpise a pozemkov, ktorých vlastníka nie je známy, a to aj vtedy, ak vlastnícke právo štátu a neznámych vlastníkov je sporné; obdobne postupuje správca vo veciach lesných pozemkov vo vlastníctve štátu a lesných pozemkov, ktorých vlastníka nie je známy.

25. Podľa § 8 ods. 1 písm. c) a d) zákona č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 330/1995 Z. z.“) register sa

skladá z určeného operátu, zo súboru ďalších geodetických informácií a zo súboru ďalších popisných informácií o pozemkoch a právnych vzťahoch k nim, najmä zo c) súpisu pozemkov, ktorých vlastník je známy, ale ktorého miesto trvalého pobytu alebo sídlo nie je známe, d) súpisu pozemkov, ktorých vlastník nie je známy.

26. Podľa § 77 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), nerozlučné spoločenstvo je procesné spoločenstvo, v ktorom ide o také spoločné práva alebo povinnosti, že sa rozsudok musí vzťahovať na každého, kto vystupuje ako žalobca alebo žalovaný; procesný úkon jedného z nich platí i pre ostatných

27. Podľa § 78 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. CSP, nútené spoločenstvo je procesné spoločenstvo, v ktorom osobitný predpis vyžaduje pre úspech v spore účasť všetkých subjektov právneho vzťahu.

28. Podľa § 137 písm. b) CSP žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o nároku na usporiadanie práv a povinností strán, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu.

29. Podľa § 257 CSP, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

30. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

31. Súd vo veci vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v súdnom spise a to žalobou (č.l. 2-4 súdneho spisu), výpisom z LV č. XXXX pre k.ú. D. (č.l. 5), výpisom z LV č. XXXX pre k.ú. D. (č.l. 6), odpoveďou Obce Riečka k hodnote pozemkov zo dňa 9.3.2021 (č.l. 7), žiadosťou o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva adresovanú SPF, bez uvedenia dátumu (č.l. 8 – 9), vyjadrením zástupcu žalovaných 1/ až 12/ k žalobe (č.l. 33 – 34), kópiou satelitnej mapy (č.l. 35), poverením pre zamestnanca (č.l. 36, č.l. 250, č.l. 251), replikou žalobkyne (č.l. 46 – 47), kúpnu zmluvou č. 01100/2021-PKZ-K40155/21.00 bez uvedenia dátumu (č.l. 48 – 50), duplikou zástupcu žalovaných 1/ až 12/ (č.l. 60), podaním zástupcu žalovaných 1/ až 12/ zo dňa 23.6.2022 (č.l. 83), podaním žalobkyne zo dňa 30.6.2022 (č.l. 87 – 88), podaním žalobkyne zo dňa 29.9.2022 (č.l. 92), plnomocenstvom pre právnu zástupkyňu žalobkyne (č.l. 94), návrhom žalobkyne zo dňa 3.10.2022 (č.l. 97-98), návrhom žalobkyne zo dňa 2.12.2022 (č.l. 119), návrhom žalobkyne zo dňa 5.1.2023 (č.l. 135-136), uznesením sp. zn. 7C/63/2021 zo dňa 16.1.2023 (č.l. 140 – 146), vyjadrením žalovanej 12a/ a ospravedlnením z pojednávania zo dňa 27.3.2023 (č.l. 210), vyjadrením a ospravedlnením z pojednávania žalovanej 8b/ zo dňa 5.5.2023 (č.l. 261), ospravedlnením z pojednávania a vyjadrením žalovanej 1a/ zo dňa 15.6.2023 (č.l. 296), ospravedlnením z pojednávania a vyjadrením žalovanej 8b/ zo dňa 15.6.2023 (č.l. 299), ospravedlnením z pojednávania a vyjadrením žalovanej 1b/ zo dňa 24.5.2023 (č.l. 303). Súd vykonal dokazovanie, na návrh zástupcu žalovaných 1/ až 12/ aj pripojenými spismi Okresného súdu Banská Bystrica z dedičského konania sp. zn. 24D/999/2002 a sp. zn. 25D/128/2014 po žalovanom 1/, spismi Okresného súdu Košice-mesto sp. zn. D 280/83 a Okresného súdu Košice II. sp. zn. 39D/775/2008 z dedičského konania po žalovanom 8/ a pripojenými spismi Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 24D 1242/98 a sp. zn. 24D/488/2009 po žalovanej 12/, ako aj ostatnými listinami nachádzajúcimi sa v súdnom spise. Z uvedených listinných dôkazov, prednesov na pojednávani, ako aj z obsahu celého spisového materiálu, súd zistil nasledovný skutkový stav veci:

32. Súd sa v konaní zaoberal predovšetkým vecnou legitimitáciou strán sporu, ktorá je jedným zo základných predpokladov úspešnosti žaloby na zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva. Pod pojmom vecná legitimitácia je potrebné rozumieť stav vyplývajúci z hmotného práva. Aktívne vecne legitimovaná je strana, ktorá tvrdí a je schopná preukázať, že je nositeľom tvrdeného hmotného práva a pasívne vecne legitimovaná je strana, o ktorej žalobca tvrdí, že je nositeľom tvrdenej hmotnoprávnej povinnosti a v konaní to aj skutočne preukáže. Skúmanie vecnej legitimitácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu) alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou súdneho konania (napr. rozsudok NS SR sp. zn. 2Cdo 205/2009 z 29. 06. 2010). Súd vecnú legitimitáciu strán sporu skúma z úradnej povinnosti, a to aj v prípade, že ju žiadna zo strán konania nenamieta.

33. Okrem uvedenej skutočnosti, súd uvádza, že žaloba o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnosti podľa ust. § 142 Občianskeho zákonníka, je žalobou podľa § 137 písm. b) CSP, ktorou sa majú usporiadať práva a povinnosti strán (z ich spoluvlastníckeho vzťahu) spôsobom, ktorý vyplýva z osobitného predpisu. Súd konštatuje, že stranami sporu sú preto všetci podieloví spoluvlastníci, resp. v danom prípade tí, ktorí sú preukázane právnymi nástupcami (dedičmi alebo univerzálnymi sukcesormi) zapísaného vlastníka. Súd v tejto súvislosti analogicky poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/173/2006 zo dňa 1.3.2012, v zmysle ktorého konanie o určení vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam musí zásadne prebiehať medzi všetkými zapísanými vlastníkmi, resp. spoluvlastníkmi dotknutých pozemkov v katastri nehnuteľností alebo tými, ktorí sú preukázane a platne právnymi nástupcami (dedičmi alebo univerzálnymi sukcesormi) zapísaných vlastníkov, pretože určovací výrok rozsudku má účinnosť iba vo vzťahu k účastníkom konania a nie aj voči tretím osobám. Tieto osoby vytvárajú nerozlučné procesné spoločenstvá na jednej alebo druhej strane. Obdobne aj z rozsudku Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3 Cdo 197/2010 z 31.7.2012 vyplýva, že: „V právnej vete k rozsudku Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3 Cdo 131/99 z 27.7.2000, ktorý bol v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky publikovaný ako R 65/2003, sa uvádza, že pre sporové konanie v zmysle § 175k ods. 2 O.s.p. treba považovať všetkých účastníkov konania v dedičstve za nerozlučných spoločníkov v zmysle ustanovenia § 91 ods. 2 O.s.p., a to ako na strane žalobcov, tak i na strane žalovaných. V prejednávanej veci sa žalobcovia domáhali určenia, že nehnuteľnosti patria do dedičstva po A. G.. Právna úprava prechodu dedičských práv a povinností vychádza z princípu ingerencie štátu pri nadobúdaní dedičstva. Od smrti poručiteľa do potvrdenia dedičstva alebo vyporiadania dedičov právoplatným rozhodnutím súdu (§ 175p, § 175q, § 175 zca O.s.p.) existuje určitá neistota v tom, s akým výsledkom konanie o dedičstvo skončí, ako bude vyporiadané dedičstvo medzi viacerými dedičmi a kto z nich fakticky prevezme dedičstvo. Preto pokiaľ poručiteľ zanechal viac dedičov, sú v období od smrti poručiteľa až do vyporiadania dedičstva právoplatným rozhodnutím súdu považovaní za spoluvlastníkov celého majetku patriaceho do dedičstva. Z právnych úkonov týkajúcich sa spoločných vecí alebo majetkových práv patriacich do dedičstva sú oprávnení voči iným osobám spoločne a nerozdielne. V konaní o určení predmetu dedičstva majú z týchto dôvodov postavenie tzv. nerozlučných spoločníkov v zmysle § 91 ods. 2 O.s.p.“ Súd preto, s poukazom na uvedené rozhodnutie, toto analogicky aplikoval aj v prejednávanej veci, keď mal za to, že na jednej strane by bolo neprípustné vo veci konať iba s niektorými zo zistených dedičov a na strane druhej, žalobkyňa ako podielovú spoluvlastníčku nemohol súd nútiť zotrvať v spoluvlastníckom vzťahu proti jej vôli a ani od nej spravodlivo požadovať, aby vplývala na dedičov evidovaných spoluvlastníkov nehnuteľností (ktorých mimo rámca súdneho konania nemala ako ani zistiť a stotožniť), aby tí iniciovali začatie konania o prejednanie novoobjaveného dedičstva, keď tak doposiaľ sami nemali záujem urobiť.

34. Súd z výpisu z LV č. XXXX pre k.ú. D. zistil, že ako podieloví spoluvlastníci nehnuteľnosti evidovanej Okresným úradom Banská Bystrica, katastrálnym odborom, na LV č. XXXX, pre obec Riečka, katastrálne územie D., ako pozemok parc. reg. „E-KN“ č. 1358/1 – záhrada o výmere 43 m², sú vedení žalobkyňa a žalovaní 2/ až 7/, žalovaný 9/, 10/ a G. G., D. G. (zomr.), nar. X.X.XXXX a K. J., (Febr. J. X/X, O., zomr.), nar. XX.XX.XXXX. Z pripojených spisov Okresného súdu Banská Bystrica z dedičského konania sp. zn. 24D/999/2002 po G. G. mal súd preukázané, že po ňom prichádzajú do úvahy ako dedičia žalované 1a/ a 1b/ a z pripojených spisov Okresného súdu Košice-mesto sp. zn. D 280/83 a Okresného súdu Košice II. sp. zn. 39D/775/2008 z dedičského konania po K. J., prichádzajú do úvahy ako dedičia žalovaný 8a/ a žalovaná 8b/.

35. Súd z výpisu z LV č. XXXX pre k.ú. D. zistil, že ako podieloví spoluvlastníci nehnuteľnosti evidovanej Okresným úradom Banská Bystrica, katastrálnym odborom, na LV č. XXXX, pre obec Riečka, katastrálne územie D., ako pozemok parc. reg. „E-KN“ č. 1357/1 – záhrada o výmere 16 m², sú vedení žalobkyňa a žalovaný 11/ a U. V., D. Q. (nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, B. W., D. V. XX) (nar. XX.XX.XXXX, zomr. Riečka 132). Z pripojených spisov Okresného súdu Banská Bystrica z dedičského konania sp. zn. sp. zn. 24D 1242/98 a sp. zn. 24D/488/2009 po U. V. mal súd preukázané, že ako dedičia po nej prichádzajú do úvahy žalovaní 12a/, 12b/ a 12c/.

36. Nebolo sporné, že žalovaní 2/ až 7/ a žalovaní 9/ až 11/ sú ako neznámi vlastníci, podľa § 34 ods. 14 zák. č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách, zastúpení zákonným zástupcom, ktorým je Slovenský pozemkový fond.

37. V konaní nebolo sporné, že spoluvlastníci majú záujem na zrušení ich podielového spoluvlastníctva z dôvodu, že toto neplní žiadny účel.

38. Medzi sporovými stranami nebol sporný ani spôsob vyporiadania ich podielového spoluvlastníctva.

39. Sporná nebola ani výška primeranej náhrady a to náhrada vo výške 15,-EUR/m² pozemku, ktorá mala byť žalobkyňou vyplatená žalovaným 1a/ až 12c/ podľa veľkosti spoluvlastníckych podielov.

40. Súd tak konštatuje, že medzi stranami nebola sporná žiadna skutočnosť.

41. Aplikáciou citovaných zákonných ustanovení na zistený skutkový stav, súd dospel k záveru, že žaloba žalobkyne bola dôvodná. Žalobkyňa sa podanou žalobou domáhala zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnosti podľa ust. § 142 Občianskeho zákonníka. Ide teda o žalobu podľa § 137 písm. b) CSP, ktorou sa majú usporiadať práva a povinnosti strán (z ich spoluvlastníckeho vzťahu) spôsobom, ktorý vyplýva z osobitného predpisu. Ako už súd uviedol, že stranami sporu sú v posudzovanej veci všetci podieloví spoluvlastníci, čím je splnená podmienka podľa ustanovenia § 78 ods. 1 CSP.

42. Z citovaných ustanovení Občianskeho zákonníka ako aj zo samotnej povahy podielového spoluvlastníctva ako spoločenstva vlastníckych práv založeného na zásade dobrovoľnosti vyplýva, že ak nedôjde k dohode, ktorýkoľvek spoluvlastník môže kedykoľvek požiadať súd o zrušenie spoluvlastníctva a o jeho vyporiadanie. Zároveň platí, že spoluvlastník, ktorý sa domáha zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva, nie je povinný preukazovať dôvody, pre ktoré v podielovom spoluvlastníctve nechce naďalej zotrvať. Preto, ak v konaní nie sú preukázané dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré by súd žalobu zamietol, tak súd rozhodne o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva. Súd pritom nie je viazaný žalobným návrhom.

43. Súd potom, vzhľadom na skutočnosť, že medzi sporovými stranami nebola spornou žiadna skutočnosť, žalobe vyhovel v celom rozsahu. Súd v súlade s § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka zrušil podielové spoluvlastníctvo žalobkyne a žalovaných 1a/ až 12c/ k sporným nehnuteľnostiam, vyporiadal ho spôsobom navrhnutým žalobkyňou a zaviazal žalobkyňu uhradiť žalovaným 1a/ až 12c/ náhradu za ich spoluvlastnícke podiely, podľa veľkosti ich spoluvlastníckych podielov v sumách a v lehote tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

44. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 257 CSP tak, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania. Súd vzal do úvahy a prihliadol predovšetkým na charakter sporu, keď ide o vzájomné vyporiadanie majetkových právnych vzťahov medzi stranami sporu ako podielovými spoluvlastníkmi veci. Spor o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva je sporom, ktorý môže začať na návrh ktoréhokoľvek podielového spoluvlastníka, pričom nie je možné konštatovať, že úspech v konaní mal ten, kto podal návrh na začatie konania. Rozhodnutie o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva, pokiaľ súd návrhu vyhovie, je rozhodnutím v záujme všetkých strán sporu. Pri zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva sa každému z podielových spoluvlastníkov dostane jeho podielu buď vo forme veci, ku ktorej sa vyporiadava podielové spoluvlastníctvo alebo formou finančnej náhrady (napr. Rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica, sp. zn. 17Co/247/2012 zo dňa 27. 03. 2013). V posudzovanej veci náhradu trov konania žalobkyňa ani nežiadala.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Banská Bystrica.

Odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom súde. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody)

a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil. Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania.

Odvolyvanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolyvanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v písm. a) až h), ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolyvacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak a) sa týkajú procesných podmienok, b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak subjekt zaviazaný na plnenie dobrovoľne nespĺní to, čo mu vykonateľný rozsudok (exekučný titul) ukladá, možno na návrh toho, kto je oprávnený požadovať splnenie nároku z exekučného titulu, vykonať exekúciu podľa ustanovení zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) v znení neskorších zákonov.